

Sylabus na rok akademicki: 2020/2021			
Cykl kształcenia: 2018-2014			
Opis przedmiotu kształcenia			
Nazwa modułu/przedmiotu	Propedeutyka Chorób Wewnętrznych	Grupa szczegółowych efektów kształcenia	
		Kod grupy E	Nazwa grupy Nauki kliniczne niezabiegowe
Wydział	Lekarski		
Kierunek studiów	lekarski		
Jednostka realizująca przedmiot	Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Pneumonologii i Alergologii		
Specjalność	nie dotyczy		
Poziom studiów	jednolite magisterskie X* I stopnia ☐ II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe ☐		
Forma studiów	X stacjonarne X niestacjonarne		
Rok studiów	III	Semestr studiów:	x zimowy x letni
Typ przedmiotu	x obowiązkowy ☐ ograniczonego wyboru ☐ wolnego wyboru/ fakultatywny		
Rodzaj przedmiotu	x kierunkowy ☐ podstawowy		
Język wykładowy	X polski ☐ angielski ☐ inny		
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając ☐ na X			
Liczba godzin			
Forma kształcenia			
	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)
	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)
	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)
	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego-obowiązkowe (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)
	Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)	E-learning (EL)	

Semestr zimowy:													
Kształcenie bezpośrednie (kontaktowe)					18								
Kształcenie zdalne synchroniczne	15				17								
Kształcenie zdalne asynchroniczne													
Semestr letni:													
Kształcenie bezpośrednie (kontaktowe)					17								
Kształcenie zdalne synchroniczne	15				18								
Kształcenie zdalne asynchroniczne													
Razem w roku:													
Kształcenie bezpośrednie (kontaktowe)					35								
Kształcenie zdalne synchroniczne	30				35								
Kształcenie zdalne asynchroniczne													
Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)													
C1. opanowanie zbierania wywiadu lekarskiego u pacjenta dorosłego													
C2. opanowanie techniki badania fizykalnego pacjenta dorosłego													
C3. nabycie umiejętności oceny stanu ogólnego, stanu przytomności i świadomości pacjenta													
C4. przyswojenie uwarunkowań środowiskowych i epidemiologicznych najczęstszych chorób wewnętrznych													
C5. poznanie i zrozumienie przyczyn, objawów i zasad diagnozowania najczęstszych chorób wewnętrznych													
Macierz efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć:													
Numer efektu uczenia się przedmiotowego	Numer efektu uczenia się kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol									
W 01	E.W1.	Student zna uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób	Kolokwium, egzamin pisemny (test)	Wy, CK									
W 02	E.W7.	Student zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań	Kolokwium, egzamin pisemny (test)	Wy, CK									
W 03	E.W9.	rozumie przyczyny i zna podstawowe odrębności w najczęstszych chorobach występujących u osób starszych oraz zasady postępowania w podstawowych zespołach geriatrycznych	Kolokwium, egzamin pisemny (test)	Wy, CK									

W 04	E.W23.	zna uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów człowieka;	Kolokwium, egzamin pisemny (test)	Wy, CK
W 05	E.W24.	podstawy wczesnej wykrywalności nowotworów i zasady badań przesiewowych w onkologii	Kolokwium, egzamin pisemny (test)	Wy, CK
W 06	E.W40.	zna podstawy teoretyczne i praktyczne diagnostyki laboratoryjnej;	Kolokwium, egzamin pisemny (test)	Wy, CK
U 01	E.U1.	Student umie przeprowadzić wywiad lekarski z pacjentem dorosłym	Obserwacja pracy studenta, raport, odpowiedź ustna	Wy, CK
U 02	E.U3.	Student przeprowadza pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego	Obserwacja pracy studenta, raport, odpowiedź ustna	CK
U 03	E.U7	Student ocenia stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta	Obserwacja pracy studenta, raport, odpowiedź ustna	CK
U 04	E.U12	Student przeprowadza prostą diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych	Obserwacja pracy studenta, raport, odpowiedź ustna	CK
U 05	E.U14	rozpoznawać stany bezpośredniego zagrożenia życia;	Obserwacja pracy studenta, raport, odpowiedź ustna	CK
U 06	E.U16	planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne;	Obserwacja pracy studenta, raport, odpowiedź ustna	CK
U 07	E.U20	kwalifikować pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego	Obserwacja pracy studenta, raport, odpowiedź ustna	CK
U 08	E.U24	interpretować wyniki badań laboratoryjnych i identyfikować przyczyny odchyleń od normy;	Obserwacja pracy studenta, raport, odpowiedź ustna	CK
U 09	E.U29	Potrafi wykonać podstawowe procedury lekarskie: zmierzyć temperaturę ciała, zmierzyć w sposób nieinwazyjny ciśnienie tętnicze krwi, monitorować parametry życiowe przy pomocy kardiomonitora, pulsoksymetrię; spirometrię,	Obserwacja pracy studenta, raport, odpowiedź ustna	CK

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytorjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:

Wiedza: 5

Umiejętności: 5

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	35
2. Godziny w kształceniu zdalnym (e-learning)	65
3. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	95
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	195
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	7

Uwagi

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty uczenia się)

Wykłady

SEMESTR ZIMOWY – wykłady

1. Wywiad, ocena podstawowych parametrów życiowych i stanu pacjenta.
2. Interpretacja objawów subiektywnych (ból i duszność) i objawów obiektywnych (obrzęki, sinica, żółtaczka).
3. Spirometria – zasady wykonania i interpretacja wyników. Odma opłucnowa, niedodma, płyn opłucnowy.
4. Choroby obturacyjne: astma i POChP.
5. Choroby restrykcyjne: zapalenie płuc i rak płuc.
6. Niewydolność wentylacji i niewydolność oddychania.
7. Choroba niedokrwienna serca, zawał mięśnia sercowego, zaburzenia rytmu serca.
8. Niewydolność krążenia (cz.1 = 45 minut)

SEMESTR LETNI – wykłady

1. Niewydolność krążenia (cz.2 = 45 minut)
2. Krwawienie z przewodu pokarmowego, ostry brzuch, zapalenie otrzewnej.
3. Wrzód gastryczny i rak żołądka, choroby jelit.
4. Choroby trzustki i wątroby, nadciśnienie wrotne, wodobrzusze.
5. Kamica nerkowa, przewlekłe i ostre zapalenie nerek, niewydolność nerek.
6. Dyslipidemie i miażdżyca. Nadciśnienie tętnicze.
7. Cukrzyca, równowaga kwasowo-zasadowa.
8. Choroby tarczycy, choroby naczyń obwodowych

Ćwiczenia

1. Wywiad. Specyfika dla poszczególnych układów i organów.
2. Badanie fizyczne (parametry życiowe, ocena świadomości, skóra: sinica, żółtaczka, inne zmiany). Badanie głowy, szyi, i gruczołu tarczowego. Podstawowe badanie oka.
3. Badanie klatki piersiowej (inspekcja, typy klatki: pectus excavatum, klatka beczkowata, topografia). Opukiwanie klatki. Granice płuc, typowe nieprawidłowości (stłumienie, wypuk nadmiernie jawny)
4. Osłuchiwanie płuc. Szmer oddechowe prawidłowe (szmer pęcherzykowy, oskrzelowy, nieokreślony). Szmer oddechowe dodatkowe (trzeszczenia, świsty, furczenia).
5. Spirometria. Wykonanie badania i podstawy interpretacji wyniku.
6. Badanie serca, inspekcja, palpacja okolicy przedsercowej. Uderzenie koniuszkowe. Opukiwanie i granice serca. Tony serca, mechanizm powstawania. Osłuchiwanie zastawek serca. Rozszczepienie tonów serca. Tony serca dodatkowe. Rytm trojaczny, galop.
7. Szmer serca – mechanizm powstawania. Szmer organiczne i funkcjonalne. Szmer rozkurczowe (stenoza mitralna, niedomykalność aortalna i.in.) i skurczowe (stenoza aortalna, niedomykalność mitralna i.in.). Zbieranie wywiadu i ćwiczenia praktyczne z chorymi.
8. Badanie brzucha. Anatomia topograficzna, kwadranty i segmenty brzucha. Przyczyny powiększenia brzucha. Palpacja, auskultacja i perkusja brzucha. Badanie żołądka i dwunastnicy. Zbieranie wywiadu i ćwiczenia praktyczne z chorymi.

9. Badanie wątroby i pęcherzyka żółciowego. Przyczyny nieprawidłowości. Badanie trzustki. Zbieranie wywiadu i ćwiczenia praktyczne z chorymi.
10. Badanie nerek. Objaw Goldflama. Przyczyny powiększenie i przemieszczenia nerek. Badanie śledziony. Podstawy badania układu moczowo-płciowego. Badanie jelit i wyrostka robaczkowego. Ostry brzuch. Zbieranie wywiadu i ćwiczenia praktyczne z chorymi.
11. Badanie tętnic i żył kończyn górnych i dolnych. Objawy niewydolności żylniej i tętniczej. Zbieranie wywiadu i ćwiczenia praktyczne z chorymi.
12. Podsumowanie materiału dyskusja, ćwiczenia. Zaliczenie semestru.
13. Astma – wywiad i objawy kliniczne. Badanie fizyczne. Prezentacja chorych.
14. Przewlekła obturacyjna choroba płuc, objawy kliniczne, badanie fizyczne. Wywiad i prezentacja chorych.
15. Zapalenie płuc. Zapalenie opłucnej. Odma opłucnowa. Objawy kliniczne, wywiad i badanie fizyczne. Prezentacja chorych.
16. Guz płuca. Niedodma. Objawy kliniczne, wywiad i badanie fizyczne. Prezentacja chorych. Diagnostyka różnicowa chorób płuc.
17. Wrodzone i nabyte wady serca - objawy kliniczne, badanie fizyczne. Reumatyczne i bakteryjne zapalenie wsierdza, zapalenie mięśnia serca, zapalenie osierdza. Objawy kliniczne, wywiad i badanie fizyczne. Prezentacja chorych.
18. Zawał mięśnia serca. Zaburzenia rytmu serca. Objawy kliniczne, wywiad i badanie fizyczne. EKG. Prezentacja chorych.
19. Ostra i przewlekła niewydolność serca. Cor pulmonale. Objawy kliniczne, wywiad i badanie fizyczne. Prezentacja chorych.
20. Wrzód trawienny żołądka i dwunastnicy. Zespół Zollinger-Ellison. Rak żołądka. Colitis ulcerosa. Leśniowski-Crohn disease. Rak jelita grubego. Objawy kliniczne, wywiad i badanie fizyczne. Prezentacja chorych.
21. Marskość wątroby i guzy wątroby. Cholelithiasis. Rodzaje żółtaczek. Ostry brzuch. Ostre zapalenie trzustki i wyrostka robaczkowego. Objawy kliniczne, wywiad i badanie fizyczne. Prezentacja chorych.
22. Pyelonephritis. Glomerulonephritis. Guzy nerki. Objawy kliniczne, wywiad i badanie fizyczne. Prezentacja chorych.
23. Cukrzyca, nadczynność i niedoczynność tarczycy, inne najczęstsze choroby układu endokrynego. Objawy kliniczne, wywiad i badanie fizyczne. Prezentacja chorych.
24. Podsumowanie materiału dyskusja, ćwiczenia. Zaliczenie semestru.

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Przewodnik Batesa po badaniu przedmiotowym i podmiotowym. Bickley LS, red. polski Gaciong Z., Jędrusik P., wyd. Termedia, Poznań 2010
2. Diagnostyka internistyczna. Tatoń J., Czech A. Wyd. Lekarskie 2005
3. Badanie kliniczne Macleoda. Wydanie II red. Douglas G, Nicol F, Robertson C., wyd. Elsevier Urban&Partner, Wrocław 2017

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. Interna Szczeklika- Mały podręcznik (na podstawie Interny Szczeklika)
<https://www.mp.pl/interna/> 2018
2. Bates-kieszonkowy przewodnik po badaniu podmiotowym i przedmiotowym. dr n. med. Piotr Jędrusik, Lynn S. Bickley , prof. dr hab. n. med. Zbigniew Gaciong, Wydawca: Termedia, Rok wydania: 2014.

3. Davidson Choroby wewnętrzne. Tom 1 i 2. S.H. Ralston, M.W.J. Strachan, i.D. Penman, R.P. Hobson, wyd. 23, red. J. Różański, Wydawnictwo: Edra Urban&Partner, rok wydania: 2020

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...) Komputer, rzutnik multimedialny, dostępność centrum symulacji, dostępność sal chorych.

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

Student posiada wiadomości z zakresu anatomii, biochemii oraz fizjologii człowieka.

Student jest zobowiązany przychodzić na zajęcia przygotowany z całości wcześniej przerobionego materiału oraz z materiału obowiązującego na bieżące ćwiczenie.

Student posiada wiedzę w zakresie zasad postępowania w czasie pandemii COVID-19.

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę, kryteria i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny) UWAGA! Warunkiem zaliczenia przedmiotu nie może być obecność na zajęciach

Aby otrzymać zaliczenie student jest zobowiązany do odbycia wszystkich ćwiczeń, w tym odrobienia wszystkich nieobecności, włączając w to dni rektorskie i godziny dziekańskie. Zaliczenie w semestrze zimowym składa się z części teoretycznej (zaliczenie na platformie Testportal, dla całego roku, w jednym terminie). Zaliczenie jest na ocenę. Zaliczenie w semestrze letnim składa się z dwóch części, praktycznej, przeprowadzanej przez asystenta na ostatnich ćwiczeniach i teoretycznej (zaliczenie na platformie Testportal, dla całego roku, w jednym terminie). Część praktyczna zaliczenia kończy się zaliczeniem ćwiczeń i dopuszczeniem do części teoretycznej. Zaliczenie teoretyczne jest na ocenę wg schematu jak poniżej. Zakres wiedzy objętej zaliczeniem i egzaminem jest określony sylabusem i obejmuje także wiedzę z polecanych podręczników (literatura podstawowa). Warunkiem koniecznym podjęcia egzaminu końcowego jest uzyskanie zaliczeń. Egzamin końcowy przeprowadzany jest w formie testu (pierwszy termin), pisemnych pytań otwartych (drugi termin) i w formie ustnej (trzeci termin, egzamin komisyjny). System ocen końcowego pisemnego egzaminu testowego przedstawiony jest poniżej.

Ocena:	Kryteria zaliczenia przedmiotu na ocenę:
Bardzo dobra (5,0)	Poprawna odpowiedź na 85%-100% zadanych pytań, bardzo dobre opanowanie metodyki badania podmiotowego i przedmiotowego, pełna znajomość symptomatologii omawianych w czasie zajęć jednostek nozologicznych
Ponad dobra (4,5)	Poprawna odpowiedź na 80%-84% zadanych pytań, prawie pełne opanowanie metodyki badania podmiotowego i przedmiotowego, dobra znajomość symptomatologii omawianych w czasie zajęć jednostek nozologicznych
Dobra (4,0)	Poprawna odpowiedź na 75%-79% zadanych pytań, dobre opanowanie metodyki badania podmiotowego i przedmiotowego, dobra znajomość symptomatologii omawianych w czasie zajęć jednostek nozologicznych

Dość dobra (3,5)	Poprawna odpowiedź na 70%-74% zadanych pytań, opanowanie metodyki badania podmiotowego i przedmiotowego, znajomość symptomatologii omawianych w czasie zajęć jednostek nozologicznych
Dostateczna (3,0)	Poprawna odpowiedź na 60%-69% zadanych pytań, dostateczne opanowanie metodyki badania podmiotowego i przedmiotowego, dostateczna znajomość symptomatologii omawianych w czasie zajęć jednostek nozologicznych

Ocena:	Kryteria oceny z egzaminu:
Bardzo dobra (5,0)	Poprawna odpowiedź na ponad 85%-100% zadanych pytań
Ponad dobra (4,5)	Poprawna odpowiedź na 80%-84% zadanych pytań
Dobra (4,0)	Poprawna odpowiedź na 75%-79% zadanych pytań
Dość dobra (3,5)	Poprawna odpowiedź na 70%-74% zadanych pytań
Dostateczna (3,0)	Poprawna odpowiedź na ponad 60%-69% zadanych pytań

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:		Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Pneumonologii i Alergologii		
Adres jednostki:		Ul. Marii Skłodowskiej Curie 66, 50-369 Wrocław		
Numer telefonu:		71 7842521		
E-mail:		wl-20@umed.wroc.pl, anna.palenica@umed.wroc.pl		
Osoba odpowiedzialna za przedmiot (koordynator):		Dr hab. Wojciech Barg		
Numer telefonu:		71 3270955 (sekretariat)		
E-mail:		wojciech.barg@umed.wroc.pl		
Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:				
Imię i nazwisko:	Stopień / tytuł naukowy lub zawodowy:	Dyscyplina naukowa:	Wykonywany zawód:	Forma prowadzenia zajęć:
Wojciech Barg	dr hab.	Choroby wewnętrzne	lekarz	wykłady, ćwiczenia
Wojciech Mędrala	prof. dr hab.	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Marita Nittner-Marszalska	dr hab.	Choroby wewnętrzne	lekarz	wykłady, ćwiczenia
Anna Dor-Wojnarowska	dr n. med.	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Andrzej Obojski	dr n.med.	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Robert Pawłowicz	dr n. med.	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Anna Tumińska	dr n. med.	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Krzysztof Gomulka	dr n. med.	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Anna Zaleska	dr n. med.	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Krzysztof Wytrychowski	dr n. med.	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia

Agnieszka Kopeć	lekarz	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Magdalena Kosińska	lekarz	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Marta Rosiek- Biegus	lekarz	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Anna Radlińska	lekarz	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Joanna Radzik-Zajac	lekarz	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Karina Gojny	lekarz	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Justyna Maciejczek	lekarz	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Mariana Babchyszyn	lekarz	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Piotr Wojkowski	lekarz	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Valeriia Kozub	lekarz	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia
Aleksandra Łata	lekarz	Choroby wewnętrzne	lekarz	ćwiczenia

Data opracowania sylabusa

29.09.2020

Imię i nazwisko autora (autorów) sylabus:

Anna Tumińska

Andrzej Obojski

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Podpis Dziekana wydziału zlecającego przedmiotu:

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA I KLINIKA CHOROBY WEWNĘTRZNYCH,
PNEUMOLOGII I ALERGOLOGII

kierownik

dr hab. n. med. Wojciech Barg